

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 17P/40/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8223210288
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Frigová
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2024:8223210288.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudkyňou JUDr. Annou Frigovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XX, XXX XX D., zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov, pracoviskom Svidník, dieťa rodičov - matky E. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX G. XXX, štátnej občianky SR a otca E. B., nar. X.XX.XXXX, trvale bytom B. XXX, XXX XX B., t. č. H. I. XXX, XXX XX I., ČR, štátneho občana SR, o návrhu navrhovateľky J. D., E. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, XXX XX D., zastúpenej JUDr. Vierošlava Vočková, advokát s.r.o., so sídlom Slovenská 69, 080 01 Prešov, IČO: 47 250 631, na zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

I. Mení rozsudok Okresného súdu Svidník č. k. 4P/1/2017 zo dňa 20.4.2017 v časti týkajúcej sa výšky výživného tak, že otec maloletého E. B., nar. X.XX.XXXX je povinný prispievať na výživu maloletého A. B., nar. XX.X.XXXX zvýšeným výživným z výšky 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa na sumu 65 eur mesačne počnúc od právoplatnosti rozsudku do budúca na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov IBAN číslo: A. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX vždy do 20. dňa v mesiaci vopred pod následkami výkonu rozhodnutia.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka sa návrhom zo dňa 16.10.2023 domáhala zvýšenia výživného od otca malolého E. B., nar. X.XX.XXXX zo sumy 30 % životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa na sumu 100 eur mesačne do budúca. Návrh odôvodnila tým, že rozsudkom Okresného súdu Svidník zo dňa 21.3.2017, č. k. 4P/1/2017-54, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 20.4.2017, bol maloletý A. B., nar. XX.X.XXXX zverený do náhradnej osobnej starostlivosti a to J. D., E. A., nar. XX.XX.XXXX, ako aj jej mužovi K. D., nar. XX.X.XXXX. Otca maloletého E. B., nar. X.XX.XXXX súd vyššie uvedeným rozsudkom zaviazal prispievať mesačne na výchovu a výživu
17P/40/2023

-2-

maloletého sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima. Od posledného určenia výšky výživného sa zmenili pomery na strane maloletého a to najmä z dôvodu všeobecného zdražovania v dôsledku inflácie, ktorá od posledného určenia výživného v roku 2017 zaznamenala vysoký nárast. Rovnako tak maloletý už nenavštevuje škôlku, ale základnú školu v obci I., s čím sa prirodzene náklady na jeho výživu zvýšili. Osoby, ktorým bol maloletý zverený do náhradnej osobnej starostlivosti, disponujú nasledovnými mesačnými príjmami: K. D. - dôchodková dávka vo výške 324 eur a J. D. - prídavky na dieťa 120 eur a príspevok náhradnému rodičovi vo výške 208,80 eura. Predmetné príjmy predstavujú príjmy na dve maloleté deti. Osoby, ktorým bol zverený maloletý, pravidelne mesačne na výživu maloletého uhrádzajú: telefón/kredit vo výške 10 eur, oblečenie vo výške 20 eur, vitamíny, lieky a pod. vo výške 20 eur, školské pomôcky vo výške 20 eur, strava vo výške 100 eur a záľuby (futbal) vo výške 25 eur, spolu 195 eur.

Osoby, ktorým bol maloletý zverený, nemajú vedomosť o tom, či otec maloletého disponuje stabilným príjmom, z toho dôvodu navrhujú jeho výsluch za účelom preukázania jeho majetkových pomerov.

2. Otec maloletého v písomnom vyjadrení zo dňa 28.12.2023 uviedol, že nesúhlasí s návrhom na zvýšenie výživného na čiastku 100 eur mesačne. Jeho finančný príjem nie je dostatočný, aby zvládol platiť 100 eur na maloletého. Platí výživné aj na dcéry L. B. a I. B.. V Českej republike sa oženil, s manželkou sa stará o jej maloletú dcéru narodenú X.X.XXXX. Vzali si do podnájmu dvojizbový nezariadený byt v Klatovoch, nakoľko bývali na ubytovni. K tomu, aby si mohli zobrať podnájom, im pomohla finančne jeho matka. Nakoľko bol byt nezariadený, zobral si pôžičku, ktorej splátka je vo výške 5 407,66 Kč na dobu 5 rokov. Platba za nájom je vo výške 10 179 Kč, platba za elektrinu vo výške 1 010 Kč, kde po novom roku sa zvýši. Platba za internet a TV vo výške 599 Kč, plus keď chodí do práce, výdaje na cestovné, nakoľko dochádza do práce busom 20 km. Tam a späť je 40 km. Momentálne je na PN od 28.8.2023. Má hypertenziu, vysoký krvný tlak a pulz, takže ďalšie výdaje na lieky. 29.1.2024 mu dajú na kardiológii prístroj Holter, menia mu lieky, nakoľko má stále vysoký tlak a pulz, ďalej má výdavky do domácnosti. Jeho príjem je na PN cca 1 400 Kč. Manželka mu tiež vypomáha na byt a ostatné veci vo výške cca 10 000 Kč podľa finančných možností, niekedy menej. Jej dieťa chodí do ZŠ, kde sú tiež ďalšie finančné výdaje. Posiela peniaze navyše, k tomu poslal doklad. Podľa možností platí na tri deti od 130 eur vyššie spolu, kebyže má platiť 300 eur mesačne na tri deti, to nemá. Poslal 120 eur, potom 60 eur navyše, a to dňa 26.3.2023, aby urobili A. cestovný pas, ako bolo dohodnuté. Tak neurobili, peniaze prepili. Dcéra Marianka mu píše, že baba im peniaze nedáva. Deti sú u nich len zdroj príjmu na alkohol. To, že neplatí navyše, je klamstvo. Doložil doklad o zasielaní výživného a maródku.

3. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi, a to rozsudkom Okresného súdu Svidník sp. zn. 4P/1/2017, rodným listom maloletého, potvrdením o výplate dôchodkových dávok K. D., potvrdením o vedení v evidencii uchádzača o zamestnanie, potvrdením o poberaní príspevku na dieťa za rok 2013, potvrdením o poberaní príspevku náhradnému rodičovi, výsluchom navrhovateľky a vyjadrením kolízneho opatrovníka.

4. Z rozsudku Okresného súdu Svidník č. k. 4P/1/2017-54 zo dňa 21.3.2017, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 20.4.2017, súd zistil, že maloletý A. B., nar. XX.X.XXXX bol zverený do náhradnej osobnej starostlivosti a to J. D., E. A., 17P/40/2023

-3-

nar. XX.XX.XXXX a jej manželovi K. D., nar. XX.X.XXXX. Týmto rozsudkom bol otec maloletého zaviazaný prispievať na výživu maloletého výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa.

5. Právna zástupkyňa navrhovateľky na pojednávaní uviedla, že navrhovateľka trvá na podanom návrhu v celom rozsahu. Má za to, že návrh je opodstatnený, odôvodnený, A. má 10 rokov, je žiakom 4. ročníka základnej školy, má vynikajúce školské výsledky, doteraz mal na vysvedčení len jednu dvojku. Navrhovateľka potrebuje zabezpečiť pre maloletého starostlivosť čo sa týka výchovy, výživy, ošatenia, zabezpečiť aj iné aktivity, nakoľko 2 krát do týždňa navštevuje aj futbalový krúžok, kde takisto potrebuje špeciálne ošatenie a kopačky. Zúčastňuje sa aj rôznych školských aktivít, výletov, kde sú takisto rôzne poplatky, ktoré navrhovateľka zabezpečuje. Poukazuje aj na to, že otec občas prispieva na výživné, pokiaľ ho syn A. o to osobne požiada, v zvýšenej miere, tak má za to, že zvýšené výživné je schopný platiť. Má možnosti sa zamestnať, nemá ťažké zdravotné postihnutia, nemá nejaké obmedzenia, aj keď udáva, že je teraz dočasne na PN. Poukazuje aj na skutočnosť, že so synom nie je v žiadnom osobnom kontakte, osobne mu neprispieva a ani čo sa týka nejakej osobnej starostlivosti.

6. Navrhovateľka pri výsluchu na pojednávaní uviedla, že nesúhlasí s tým, čo uvádza otec maloletého vo svojom vyjadrení. Ona sa o maloletého spolu so svojím manželom stará, maloletý má všetko, čo potrebuje, je zabezpečený, dobre sa v škole učí, má aj mimoškolské aktivity, pondelok a štvrtok chodí na futbalový krúžok. Nie je pravda to, že oni peniaze použijú na alkohol. Nepijú, nemajú žiaden problém s alkoholom. Otec posiela 40 eur na A. s tým, že posiela niekedy aj viac, ale to len vtedy, keď maloletý má nejakú mimoškolskú aktivitu a mu o tom povie, tak mu pošle aj viac. Preto navrhuje, aby súd výživné na maloletého A. zvýšil.

7. Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že súhlasí s podaným návrhom, nakoľko je v záujme maloletého, aby bolo po takej dlhej dobe zvýšené výživné a že výšku výživného ponecháva na úvahe súdu. Tvrdenie otca o tom, že navrhovateľka spolu s manželom pijú, nie je pravdivé. O maloletého sa pekne starajú, maloletý prospieva v škole a má aj dobré správanie.

8. Podľa § 62 ods. 1 až 3 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

9. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

17P/40/2023

-4-

10. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

11. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

12. Podľa 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

13. Podľa 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

14. Podľa § 157 CMP, rozsudok vo veciach výživného možno na návrh zmeniť alebo zrušiť, ak sa zmenia pomery.

15. Výživné sa určuje vždy podľa pomerov, ktoré existujú v čase vydania rozhodnutia súdu o výživnom. Plynutím času však nastáva zmena pomerov ako na strane osoby oprávnenej na výživu (nárast odôvodnených potrieb v dôsledku pribúdajúceho veku), ako aj na strane osoby povinnej platiť výživné (zmena výšky príjmu, zmena rozsahu majetkových pomerov). Aj v takom prípade však platí, že súd pri určení výživného prihliadne na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného (§ 75 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine). Hmotnoprávnou podmienkou toho, aby súd mohol opakovane rozhodnúť o výživnom, je teda zmena pomerov. V zmysle ustálenej súdnej praxe je potrebné prihliadnuť na všetky okolnosti, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného, avšak len vtedy môžu byť dôvodom na zmenu vyživovacej povinnosti, keď sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia rozsudku. Pri rozhodovaní o zmene výživného treba porovnať okolnosti dôležité pre určovanie výživného, tak v čase skoršieho, ako aj nového rozhodovania, a to na základe spoľahlivých a úplných výsledkov dokazovania.

16. Rozsah výživného v účinnom Zákone o rodine výslovne stanovený nie je, vyplýva však zo všeobecne uznávaného hľadiska, že výživným má byť dieťaťu zabezpečená taká životná úroveň, ktorá zodpovedá sociálnemu postaveniu rodičov a ktorú by dieťaťu rodičia zabezpečovali, keby žili v spoločnej domácnosti a má plniť nielen základnú vyživovaciu povinnosť, ale má prispievať na celkový všestranný fyzický,

psychický a sociálny vývin maloletého, do čoho je potrebné zahrnúť aj záujmové aktivity a zdravotnú starostlivosť.

17. Porovnaním okolností dôležitých pre určenie výživného v čase skoršieho rozhodnutia v marci 2017 s okolnosťami v čase súčasného rozhodovania v marci 2024 mal súd preukázať, že v priebehu času za sedem rokov došlo k výraznej zmene pomerov oprávneného maloletého. Ide o zmeny, ktoré sa výraznejším spôsobom prejavili v jeho

17P/40/2023

-5-

pomeroch nielen na krátky čas a ktoré súd vyhodnotil ako dôvodné na zmenu výšky výživného, konkrétne jeho zvýšenie. Zmeny sú odôvodnené subjektívnymi, ale aj objektívnymi okolnosťami, skutočnosťami a vývojom životných nákladov. Maloletý už nenavštevuje predškolské zariadenie, ale 4. ročník základnej školy. Prechod do základnej školy je objektívna zmena pomerov spojená s vyššou mierou nárastu nákladov na školské potreby a aktivity spojené so školskými povinnosťami. Tieto sú vychádzajú z výpovede navrhovateľky v priemere mesačne 195 eur. Vyššie sú výdavky na uspokojovanie bežných hmotných potrieb ako je strava, oblečenie, obutie, hygiena a kozmetika, a to nielen v dôsledku rastu, fyzického a psychického vyspievania, ale aj v dôsledku vývoja spotrebiteľských cien v spoločnosti za dlhšie časové obdobie. Navrhovateľka poberá prídavky na dieťa vo výške 120 eur a príspevok náhradnému rodičovi vo výške 208,80 eura, všetko na dve deti (spolu s L. B.), jej manžel predčasný starobný dôchodok vo výške 324 eur. Ich príjmy zarátajúc ich vlastné výdavky aj s výživným od otca maloletého nepostačujú na úhradu výdavkov na maloletého. Otec s maloletým nežije v spoločnej domácnosti. Rozsudkom tunajšieho súdu bol zaviazaný prispievať na výživu maloletého 30-timi percentami zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa, od 1. júla 2023 to predstavuje sumu 36,83 eur mesačne. Otec pravidelne prispieva výživným na maloletého sumou 40 eur mesačne a pokiaľ ho maloletý osobne požiada, tak aj vo vyššej sume (100 eur, 120 eur). Z vyjadrenia otca je zrejmé, že otec je zamestnaný, aj keď predložil rozhodnutie o dočasnej pracovnej neschopnosti, z ktorého je zrejmé, že od 28.8.2023 je práceneschopný s diagnózou hypertenzia, ako sám uvádza. Otec nepredložil potvrdenie o príjme ani o výplate nemocenských dávok. Vo vyjadrení uvádza výdavky na sumu 17 325 Kč, čo je 685,54 eura a to nezahrnul výdavky na stravu, ošatenie atď., čiže je predpoklad aj vyšších výdavkov. Z toho je možné vyvodiť záver, že keď otec maloletého má príjem na uhrádzanie týchto výdavkov, kde má zahrnuté aj nie nevyhnutné výdavky, tak má priestor aj na zvýšenie výživného na maloletého. Súd upozorňuje otca, že výživné má prednosť pred inými výdavkami, t. j. napr. pred výdavkami na splátku pôžičky vo výške 5 407,66 Kč, nájmu vo výške 10 179 Kč, manželkinu maloletú dcéru, na výžive ktorej sa podieľa dobrovoľne. Otec bezpochyby má možnosti si nájsť aj lepšie platené zamestnanie, nemá ťažké zdravotné postihnutia a obmedzenia. Súd poukazuje aj na to, že otec nie je s maloletým v žiadnom osobnom kontakte. Na základe uvedeného je súd toho názoru, že je v možnostiach a schopnostiach otca prispievať na výživu maloletého zvýšeným výživným zo sumy 40 eur na sumu 65 eur na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov a preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku I. rozsudku.

18. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

19. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

20. O náhrade trov konania účastníkov rozhodol súd podľa § 52 CMP, keď vo výroku II. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko v mimosporových konaniach je v zásade vylúčený nárok na náhradu trov konania, pričom súd nezistil naplnenie žiadnej z výnimiek upravených v ustanovení § 53 a nasl. CMP a zároveň návrh na rozhodnutie o náhrade trov konania nebol podaný (§ 57 CMP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 366 CSP, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.